

Onvoldoende aandacht voor Fries op scholen

● **Provincie voert inventarisatie uit onder alle basisscholen**

👤 **Jan Ybema**

Leeuwarden | Zo'n drie kwart van de basisscholen in Fryslân doet niet genoeg aan het vak Fries. Dat is althans de tussenstand van de inventarisatie die de provincie laat uitvoeren. Gedeputeerde Sietske Poepjes kiest er niet voor om verbetering van bovenaf af te dwingen. Liever kiest ze voor een verleidingstactiek, door onder meer lesmateriaal en bijscholing aan te bieden.

Op dit moment is van 254 van de 428 basisscholen een zogenaamd profiel vastgesteld. Dat profiel geeft aan wat een school aan het vak Fries doet. Op de tot nu toe onderzochte basisscholen blijkt ongeveer een kwart niets of te weinig te doen aan spreken, lezen, schrijven en taalbeschouwing. Sommige van deze scholen halen zelfs niet het kerndoel voor luisteren. Een tweede kwart schiet alleen tekort in Fries lezen en schrijven, terwijl een derde kwart van de scholen alle doelen haalt, behalve het schrijven.

Het is voor het eerst dat systematisch wordt onderzocht hoe het ervoor staat met het vak Fries sinds in 2014 de bevoegdheid over het vak werd overgeheveld van het rijk naar de provincie. Sindsdien heeft de pro-

vincie kerndoelen opgesteld waaraan het onderwijs moet voldoen.

Onderwijskundigen van de NHL Hogeschool zijn nu onder leiding van Taalplancoördinator Albert Walsweer van het lectoraat Taalgebruik en Leren bezig om op alle scholen in Fryslân na te gaan wat er in de les gedaan wordt aan het Fries. Op basis van het profiel dat zij opstellen, geeft de provincie een gedeeltelijke ontheffing af voor de kerndoelen die de school niet haalt.

„Wy kinne skoallen ridlikerwize net fan it iene op it oare momint twinge om alle kearndoelen te heljen. Dêrom jouwe wy no ûntheffings ôf dy't de besteande situaasje wjer-spegelje. Dêrút wei kinne skoallen dan oan ferbettering wurkje”, aldus gedeputeerde Poepjes. Over de povere cijfers van deze tussenstand is ze niet geschrokken. „Omdat wy no foar it earst ynventarisearje hoe't it derfoar stiet, hie ik der gjin ferwachtings fan.”

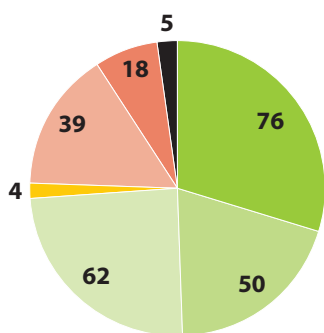
Sinds twee jaar heeft de gedeputeerde de mogelijkheid om deelontheffingen te verlenen voor een periode van vier jaar. Doordat de provincie die nu zo massaal afgeeft, is bij critici de vrees ontstaan dat het vak Fries minder serieus wordt genomen. Poepjes bestrijdt dat. „It kaam earder ek al foar dat skoallen net genôch oan it Frysk diene, ek al hiene sy dêr gjin ûntheffing foar.”

▶ Pagina 31

Verleende ontheffingen voor het vak Fries

Basisonderwijs

Totaal aantal scholen: 428
Aantal vastgestelde profielen: 254

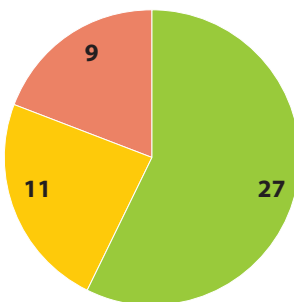

Ontheffing voor:

- Geen ontheffing
- Schrijven
- Lezen en schrijven
- Lezen, schrijven, taalbeschouwing
- Spreken, lezen, schrijven, taalbeschouwing
- Luisteren, spreken, lezen, schrijven, taalbeschouwing
- Alles

Voortgezet onderwijs

Totaal aantal scholen: 83
Aantal vastgestelde profielen: 47

Ontheffing voor:

- Geen ontheffing
- Taalvaardigheden moedertaalsprekers
- Sommige of alle taalvaardigheden van alle leerlingen
- Alles (taalhouding, kennis cultuur, taalvaardigheden)